T.R. BAŞKENT UNIVERSITY
FACULTY OF SCIENCE AND LETTERS
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY

INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIOLOGY (BUSOC2023)

OCTOBER, 26-28TH, 2023
ANKARA, TÜRKİYE

PROCEEDINGS

DRAFT

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Abdülkadir VAROĞLU, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Adnan TEPECİK, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Anna KRASTEVA, New Bulgarian University, Bulgaria

Prof. Dr. Aysel GÜNİNDİ ERSÖZ, Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye

Prof. Dr. Ayşe CANATAN, Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye

Prof. Dr. Cenk SÖZEN, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Cumhur ASLAN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye

Prof. Dr. Doğan KÖKDEMİR, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Fatime GÜNEŞ, Anadolu University, Türkiye

Prof. Dr. Feride ŞAHİN, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Hande ESLEN-ZİYA, University of Stavanger, Norway

Prof. Dr. Hatice Nalan ÖZHAN ELBAŞ, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Kezban ÇELİK, TED University, Türkiye

Prof. Dr. Meliha Demet ULUSOY, Hacettepe University, Türkiye

Prof. Dr. Menderes ÇINAR, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Muammer TUNA, Muğla Sıtkı Koçman University, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Mustafa ŞEN, Middle East Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Nadir SUĞUR, Anadolu University, Türkiye

Prof. Dr. Pınar Melis YELSALI PARMAKSIZ, Bahçeşehir University, Türkiye

Prof. Dr. Rahmi YAĞBASAN, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Ramazan YELKEN, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Türkiye

Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Saime ÖZÇÜRÜMEZ, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Sari HANAFİ, American University of Beirut, Lebanon

Prof. Dr. Sevinç GÜÇLÜ, Akdeniz University, Türkiye

Prof. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, Middle East Technical University, Türkiye

Prof. Dr. Songül SALLAN GÜL, Süleyman Demirel University, Türkiye

Prof. Dr. Süer EKER, Başkent University, Türkiye

DRAFT

Prof. Dr. Thomas FAIST, Bielefeld University, Germany

Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN, Başkent University, Türkiye

Prof. Dr. Zuhal Yonca ODABAŞ, Çankırı Karatekin University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Bekir KOCADAŞ, Adıyaman University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Emre GÖKALP, Anadolu University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Eylem TATAROĞLU, Başkent University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Füsun KÖKALAN ÇIMRIN, Dokuz Eylül University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Hatice Yaprak CİVELEK, Anadolu University, Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Nilüfer ÖZCAN DEMİR, Dokuz Eylül University, Türkiye

Asst. Prof. Dr. Ahu PAKÖZ TÜRKELİ, İstanbul Ticaret University, Türkiye

Asst. Prof. Dr. Cemal Taylan ACAR, Boğaziçi University, Türkiye

Asst. Prof. Dr. Defne TUTAN, Başkent University, Türkiye

Asst. Prof. Dr. Duygu SAMAV, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Türkiye

Asst. Prof. Dr. Erhan AKARÇAY,Anadolu University, Türkiye

Lec. Ahmet Zeki BULUNÇ, Başkent University, Türkiye

DRAFT

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN, Başkent University

Prof. Dr. Aytül KASAPOĞLU, Başkent University

Prof. Dr. Doğan KÖKDEMİR, Başkent University

Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ, Başkent University

Prof. Dr. Saime ÖZÇÜRÜMEZ, Başkent University

Assoc. Prof. Dr. Çiçek COŞKUN, Başkent University

Assoc. Prof. Dr. Emek Barış KEPENEK, Başkent University

Assoc. Prof. Dr. Ferhan GÜNDÜZ, Başkent University

Assoc. Prof. Dr. Olgu KARAN, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Banu ERŞANLI TAŞ, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Çiğdem Sema SIRMA, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Duygu ÖZALP, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Onur BİLGİNER, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Osman ÖZARSLAN, Başkent University

Res. Asst. Ayçe İdil ATAOĞLU, Başkent University

Res. Asst. Elif ÖZUZ DAĞDELEN, Başkent University

Res. Asst. Ezgi Hazal TURHAN, Başkent University

Res. Asst. Melike BOZDOĞAN, Başkent University

Özge YILDIRIM GÜRSES, Başkent University

Anıl BOZKURTOĞLU, Başkent University

DRAFT

Ekolojik Modernleşme Pratiği Olarak Çanakkale'deki Rüzgar Enerjisi Santrallerinin Sürdürülebilir Kalkınma Üzerinden Değerlendirilmesi[2]

Asst. Prof. Dr. Nesibe Ayşe Sağlam, Erzurum Technical University
Res. Asst. Dr. Fazilet Dalfidan, Çanakkale Onsekiz Mart University
Asst. Prof. Dr. Betül Kızıltepe, Balıkesir University

Bu çalışma, iklim değişikliğini azaltma politikaları bağlamında ekolojik modernleşmenin pratiği olarak Rüzgâr Enerjisi Santrallerini (RES'lerini) sürdürülebilir kalkınma üzerinden incelemektedir. Enerji üretiminde fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş, çevreyle uyumlu daha temiz ve zararsız teknolojilerin kullanılması, çevresel koruma ve ekonomik kalkınmanın birleştirilmesini içeren hem ekolojik modernleşme kuramının hem sürdürülebilir kalkınmanın önemli unsurlarından biridir. Bu bağlamda bu araştırma RES'lerin sürdürülebilir kalkınmaya etkilerini yereldeki çevresel, ekonomik ve sosyal boyutları ile sorgulamaktadır. Çevresel boyut orman, biyo-çeşitlilik ve habitatı; ekonomik boyut geçim kaynakları, gelir, istihdam sağlama ve ucuz elektriği; sosyal boyut, ortak kullanım alanları (cami, okul, yol, alt yapı hizmetleri vb.) ve topluluğun yaşam alanlarını kapsamaktadır. Araştırmanın verilerinin elde edilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Çanakkale'deki RES şirketleri (ÇED Gerekli'dir kapsamında olanlar ve olmayanlar) ve bu santrallerin kurulum alanlarındaki yerel aktörler (bölge halkı, sivil toplum kuruluşları, yerel yöneticiler, üniversite) oluşturmaktadır. Araştırmada iki farklı katmanın ele alınması nedeniyle iç içe geçmiş çoklu durum deseninden yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin dayandığı mülakatlar, Ocak-Mart 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Mülakatlarda bölge halkı, yerel paydaşlar ve RES şirketleri için üç ayrı yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Araştırmada bölge halkından 47, yerel paydaşlardan 7 ve RES şirket çalışanlarından 2 kişi olmak üzere toplamda 56 kişi (18 kadın, 38 erkek) ile görüşülerek veriler toplanmıştır. Toplanan veriler deşifre edildikten sonra MAXQDA programında temalara ayrılarak kodlanmış ve analiz edilmiştir. Araştırma verilerinin analizi sonucunda sürdürülebilir kalkınmanın çevresel, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla ilgili farklılaşan bulgulara rastlanmıştır. Çevresel boyut bağlamında RES'lerin çoğunlukla orman alanlarına kurulması, ormansızlaşma riskini doğururken aynı zamanda biyo-çeşitlilik ve habitata zarar vermektedir. Ekonomik boyut bağlamında tarım ve mera alanlarına kurulan RES'ler, tarım ve hayvancılığı düşük düzeyde sınırlandırırken bölge halkı; tarla satışı aracılığıyla tarım alanlarına kurulan RES'lerden gelir elde etmektedir. Ancak bazen tarım alanlarının satışında paydaşlar arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar "kamulaştırma" uygulamasına yol açmaktadır. Ayrıca RES'lerin kurulum aşamasında inşaat malzemeleri, iş makinası kiralama, çalışanların yeme-içme giderleri ve konaklaması vb. hizmet alımları yapılması yerel ekonomiye katkı sağlamaktadır. RES'ler şoförlük, temizlik, bekçilik vb. vasıfsız işlerde sınırlı düzeyde istihdam sağlamakta; bölge halkına ucuz veya ücretsiz elektrik imkânı sağlamamaktadır. Sosyal boyut bağlamında ise, RES'lerin ortak kullanım alanlarının (cami, okul, yol, altyapı hizmetleri vb.) iyileştirilmesine katkısı her bölgede aynı düzeyde değildir; genellikle yabancı ortaklı veya büyük ölçekli daha kurumsal şirketler "sosyal

[2] Bu çalışma, veri analiz süreci devam eden "İklim Değişikliğini Azaltma Politikaları Bağlamında Rüzgâr Enerjisi Santrallerinin Sosyal Kabulünü Etkileyen Mekanizmaların Enerji Adaleti Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Çanakkale'de Bir Vaka Çalışması" başlıklı TÜBİTAK tarafından desteklenen 122K676 Numaralı 1002-A Hızlı Destek Projesi'nin alan çalışması verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

** Projeye danışmanlık yapan Doç. Dr. Savaş Evran'a ve saha çalışmasında emeği geçen bursiyer öğrencilerimiz Gözdenur Yılmaz'a ve Ayça Soykan'a katkılarından dolayı teşekkürlerimizi sunarız.